

В ході управлінського контролю можливо виявити відхилення, що провокують нестабільне функціонування окремих бізнес-процесів, основні з яких це помилка керівника при виборі шляхів вирішення проблеми та делегуванні підлеглим своїх повноважень, недостовірна інформація про хід виконання рішення, некоректно проведений інструктаж та необґрунтоване визначення планів виробництва; небажання працівників виконувати поставлене завдання з причини відсутності мотиваційного механізму на підприємстві (виробничий саботаж) тощо. Тому підхід до застосування управлінського контролю потребує системності, що включатиме заздалегідь передбачені етапи та наступні фактори впливу: управлінські, економічні, організаційно-виробничі, психологічні та ін.

Управлінський контроль бізнес-процесів є основним компонентом системи управління будь-яким підприємством, що реалізується в обов'язковому порядку при дотриманні ряду принципів та правил. Розвиток якого є необхідним та безперервним процесом, що є відправною точкою оцінки ефективності, корегування та доопрацювання стратегічних напрямків діяльності в умовах господарювання, які постійно змінюються.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

О.М. ЗАМУЛА, *магістрант*

Сумський державний університет

40007 Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, буд. 2

E-mail: oli4ka.zamula@yandex.ua

Банківська діяльність є одним з елементів фінансової діяльності держави та системою діючих спеціальних суб'єктів та операцій, здійснюваних ними як учасниками єдиної банківської системи щодо грошей, цінних паперів і валютних цінностей як засобів платежу, заощадження й товару. Розвиток банківської системи не лише забезпечує стійкість та розвиток національної економіки, але й опосередковано впливає на грошову, бюджетну та податкову політику держави. Отже держава має бути зацікавленою безпекою банківської системи.

Вплив державного регулювання на банківську систему розглядали вітчизняні вчені і практики: І.В. Лис, Л.П. Рябініна, Ю.А. Гальцева, О.М. Русаєва, О. Л. Копиленко, Т. Т. Черняк та інші.

Завдання державного регулювання банківської системи мають складний характер, оскільки, з одного боку, передбачають механізм забезпечення стабільного її функціонування, ефективного регулювання та нагляд уповноважених фінансових органів, а з іншого – здійснюють регулюючі заходи, спрямовані на розвиток самостійності будь-яких учасників банківської системи.

Для кращого розуміння впливу держави на банківську систему слід детальніше розглянути ці заходи.

Відповідно до Закон України "Про банки і банківську діяльність" Державне регулювання банківської діяльності здійснюється Національним банком України за допомогою адміністративного регулювання та індикативного регулювання.

Адміністративне регулювання передбачає: реєстрація банків і ліцензування їх діяльності, встановлення вимог та обмежень щодо діяльності банків, застосування санкцій адміністративного чи фінансового характеру, нагляд за діяльністю банків, надання рекомендацій щодо діяльності банків.

Індикативне регулювання являє собою: встановлення обов'язкових економічних нормативів, визначення норм обов'язкових резервів для банків, встановлення норм відрахувань до резервів на покриття ризиків від активних банківських операцій, визначення процентної політики, рефінансування банків, кореспондентські відносини, управління золотовалютними резервами, у т.ч. валютні інтервенції, операції з цінними паперами на відкритому ринку, імпорт та експорт капіталу. В основу адміністративного регулювання покладено використання засобів впливу переважно організаційно-владного характеру. Всі зазначені вище форми адміністративного регулювання утворюють цілісну систему і охоплюють повний управлінський цикл. За допомогою адміністративного регулювання забезпечується нормальне функціонування банківської системи України відповідно до вимог законодавства та нормативно-правових актів НБУ.

Адміністративне регулювання здійснюється в правовій формі, тобто шляхом видання нормативно-правових та індивідуально-правових актів.

На відміну від адміністративного, індикативне регулювання передбачає використання комплексу змінних індикаторів фінансової сфери, що дають можливість Національному банку України за допомогою інструментів (засобів та методів) грошово-кредитної політики здійснювати регулювання грошового обігу та кредитування економіки з метою забезпечення стабільності грошової одиниці України як монетарної передумови для економічного зростання і підтримки високого рівня зайнятості населення. При здійсненні індикативного регулювання за допомогою таких засобів Національний банк України реалізує свої владні повноваження через інструменти, що мають суто економічний зміст, хоча і тут регулювання здійснюється у правовій формі, тобто шляхом видання правових актів.

Ця система контролю та активних впорядкованих дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими кредитно-фінансовими установами у процесі їх діяльності законодавства України і встановлених нормативів з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників[3,с.76].

Отже, з боку держави вживаються заходи для забезпечення безпеки банківської системи і перш за все саме інтересам банку служить його відповідність цим вимогам так як вони забезпечують його стабільне функціонування.

Органи державної влади, банки і громадяни повинні бути зацікавлені: у

збереженні стабільної правової системи, захисті декларованих законом прав; своєї фінансової безпеки, інших макроекономічних умов, які диктують форму їхнього власного індивідуального відтворення. Таке правове середовище може складатися з: основних структурних складових економічної та фінансової системи: (грошової одиниці, банківської архітектури, валютного режиму, податкової системи, фінансової системи, ринків товарів, капіталів, праці, деривативів, ринкової інфраструктури, митної системи та ін.), нормативно-правової бази, яка регулює (фінансові, банківські, безпекові, валютні, зовнішньоекономічні, бюджетні, кредитні, економічні та інші процеси у країні) тощо.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

В.В. КОНОНОВА, студент

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

E-mail: lerakononova@mail.ru

Перехід країн СНД від планового господарювання до ринкового, створення численних приватних підприємств, зменшення ролі державного регулювання в різних сферах економічного життя – все це сприяє значному посиленню конкуренції між виробниками товарів і послуг. Саме в цьому випадку перевагу дістає той із суперників, чия стратегія спрямована на підвищення якості пропонованих товарів і послуг, зниження цін на них, надання додаткових пільг споживачам. Водночас боротьба між конкурентами може відбуватися з використанням недобросовісних засобів і методів збору інформації.

Специфіка національних ринкових відносин складається із великої кількості небезпечних факторів впливу на підприємницьку діяльність, тому сумлінному підприємцю доводиться постійно діяти в умовах підвищеного ризику. На сучасному етапі розвитку ринкової економіки на рівні політичних та економічних проблем, що постають на шляху підприємницької діяльності та ефективного функціонування є промислове шпигунство, масштаби якого різко зростають.

Відповідно до результатів досліджень, проведених Американським товариством промислової безпеки, найчастіше викривають у промисловому шпигунстві громадян Великої Британії, Індії, Канади, Китаю, Мексики, Росії, Сінгапуру, Тайваню, Швеції та США. На державному рівні лідерами економічної розвідки проти США були Ізраїль, Китай, Росія, США і Тайвань. Експерти впевнені, що методи отримання інформації у незаконний спосіб